

February 2024 | SL

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- HR
- IT
- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SV

Available Languages:

UVODNIK

Uvodnik

Bližajoče se evropske volitve so ključnega pomena za EU, ki se bori proti evroskeptičnemu in skrajno desničarskemu alarmizmu. Oblikovale bodo politično okolje EU ter opredelile dejavno in vključujočo vlogo državljanov in organizacij civilne družbe.

V tem okviru EESO, dom organizirane civilne družbe, od 4. do 7. marca 2024 organizira prvi teden civilne družbe pod naslovom „Zavzemimo se za demokracijo“ .

Na dogodku se bodo zbrali ljudje vseh starosti in iz vseh okolij, vključno z mladimi, novinarji iz vseh držav članic EU ter predstavniki organizacij civilne družbe, deležnikov in institucij EU, ki bodo sodelovali v živahnih razpravah in poudarili prispevek civilne družbe k družbenim, političnim in gospodarskim vprašanjem, ki vplivajo na naše vsakdanje življenje.

Ker se demokracija začne z udeležbo, bo ta novi vodilni dogodek EESO združil pet glavnih pobud:

- dneve civilne družbe, na katerih bodo ljudje izrazili svoja pri?akovanja glede klju?nih vprašanj za naše demokracije;
- evropsko državljansko pobudo – letno sre?anje na visoki ravni za organizatorje prihodnjih evropskih državljanskih pobud, kjer bo dolo?en njihov naslednji zakonodajni cilj;
- Vaša Evropa, vaš glas! – edinstven dogodek za mlade, ki približuje EU mladim iz vseh držav ?lanic EU in drugih držav, med drugim držav kandidatk za ?lanstvo v EU in Združenega kraljestva;
- nagrado za civilno družbo, ki nagrajuje ustvarjalne in inovativne neprofitne projekte za podporo ljudem z duševnimi boleznimi;
- in nenazadnje tudi seminar za novinarje, ki se ga bodo udeležili novinarji iz vseh držav ?lanic EU in bodo iz prve roke spoznali Odbor in o tem poro?ali svojim državam.

Naš teden civilne družbe bo platforma ob pravem času za organizirano civilno družbo in državljane, da izrazijo svoja stališča o ključnih vprašanjih za novo zakonodajno obdobje Evrope. Najpomembneje pa je, da bo spodbuda za udeležbo volivcev in proevropski odnos.

Prispevek tedna civilne družbe in njegovi udeleženci bodo prispevali k resoluciji, v kateri bodo predstavljena glavna sporočila civilne družbe za bolj demokratično Evropo pred evropskimi volitvami.

Vabim vas, da se nam pridružite pri tem pomembnem prizadevanju: prosimo, da prispevate k našim razpravam in spodbudite državljane in združenja k sodelovanju na evropskih volitvah. Ne zamudite te priložnosti! EU potrebuje svoje državljane, da spregovorijo in da so prisotni.

Laurenţiu Plosceanu

podpredsednik, pristojen za komuniciranje

KOLEDAR DOGODKOV

20. februar 2024

Konferenca o stanovanjski krizi v Evropi – pot naprej

23. februar 2024

Spoznajte zagovornike odličnosti

4.–7. marec 2024

Teden civilne družbe

8. marec 2024

Redke bolezni v EU: skupni ukrepi za oblikovanje prihodnosti evropskih referenčnih mrež

14. marec 2024

Učinkovito pravno varstvo in dostop do njega

20. in 21. marec 2024

Plenarno zasedanje EESO

TO THE POINT

K BISTVU

Naš gostujoči pisec je član EESO Pietro Vittorio Barbieri, ki je z nami delil svoje poglede na pomen civilnega dialoga in tega, da se mu zagotovi ustrezno mesto v evropski agendi.

CIVILNI DIALOG: SKRAJNI ?AS JE ZA IZVAJANJE ?LENA 11 PEU

Pripravil Pietro Vittorio Barbieri

Sprejetje mnenja o civilnem dialogu je vsekakor pomemben napredek, saj je bilo pripravljeno na zaprosilo belgijskega predsedstva in bo zato morda uvrščeno na dnevni red Evropske unije, vendar to ne sme biti konec naših prizadevanj.

Namesto povzemanja mnenja bi bilo na tem mestu koristneje podrobneje predstaviti proces. Civilni dialog je predvsem prostor, kjer lahko ljudje razpravljajo o temah, ki so zanje pomembne, in svojih ciljih, in kjer se institucionalni in neinstitucionalni deležniki srečujejo na enakopravni ravni.

Predstavniško demokracijo je treba zaščititi pred neliberalnimi poskusi njenega spodkopavanja. Različne oblike populizma vzbujajo izjemno zaskrbljenost, saj krčijo prostor za državljansko udeležbo. Zato je izvajanje člena 11 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) izjemno pomembno in nujno. Ko se je pisal ta člen, je bilo jasno, da liberalna demokracija ne more delovati brez posredniških organov, kot so socialni partnerji in organizacije civilne družbe. Ti organi izražajo mnenja ljudi, tako gospodarstvenikov, ki vodijo velika podjetja, kot tudi malih podjetnikov, delavcev, strokovnjakov, potrošnikov, manjšin, kot so migranti, invalidi in Romi, ter vseh, ki sodelujejo v evropskih in mednarodnih združenjih za človekove pravice. „Svoboda, demokracija, človekove pravice in pravna država sodijo med najpomembnejše vrednote, na katerih temelji Evropska unija. Zapisane so v Pogodbah EU in tvorijo jedro identitete EU. Vendar so te vrednote v zadnjih letih pod velikim pritiskom. Evropa se sooča s krizami brez primere, ki so še povečale socialno in ekonomsko neenakost ter postavile pod vprašaj zaupanje državljanov EU v demokratične institucije," je v uvodnem govoru dejal Oliver Röpke. Pri odzivanju na te krize je ključen civilni dialog. V svojem govoru o EESO kot instituciji EU je novi predsednik poudaril, da morajo biti vrata institucij EU vedno odprta, da se sliši, kaj ljudje želijo povedati.

Razprava v študijski skupini, ki je pripravila to mnenje, je bila dober primer civilnega dialoga, kjer se udeleženci medsebojno poslušajo in se pogajajo o besedilu, vsebini in ciljih.

Dosegli smo dogovor o vrsti zahtev za okrepitev civilnega dialoga, ki bodo predstavljene evropskim institucijam. Namen je doseči medinstitucionalni sporazum, ki bo podlaga za strategijo in akcijski načrt.

S tem je bil dosežen napredek, še en korak naprej v nizu številnih, ki jih EESO od leta 1999 dosega z notranjimi razpravami med skupinami, ki jih zastopa. Zdaj je treba poskrbeti za to, da bodo sledila dejanja, da bo ta pobuda deležna podpore na poti do sprejetja na ravni Evropske unije.

„VPRAŠANJE ZA ...“

V naši rubriki „Vprašanje za ...“ smo članico EESO Emilie Prouzet povprašali, kaj je potrebno za dolgoročno konkurenčnost EU. Emilie Prouzet je poročevalka za mnenje z naslovom Dolgoročna konkurenčnost EU: pogled v obdobje po letu 2030. Mnenje bo predvidoma sprejeto na marčevskem plenarnem zasedanju.

EMILIE PROUZET: DOLGORO?NA KONKUREN?NOST – ISKANJE DEJAVNIKOV IN AKTERJEV ZA POT NAPREJ

Konkurenčnost se je lansko leto znašla na samem vrhu prednostnih nalog EU in evropskih politik. Njenega pomena za prihodnost EU ni mogoče spregledati.

Predsednica Komisije Ursula von der Leyen je v svojem govoru o stanju v Uniji, ki ga je imela septembra lansko leto v Evropskem parlamentu, največ pozornosti namenila ravno konkurenčnosti. Obljubila je, da bo storila vse, kar je potrebno za zaščito konkurenčnih prednosti Evrope.

Evropska podjetja imajo težave pri iskanju usposobljene delovne sile in ključni sektorji so strožje regulirani kot v drugih konkurenčnih državah, namreč v Združenih narodih in na Kitajskem. Naložbe v raziskave in razvoj so manjše, fizična in digitalna infrastruktura pa zavirata trgovinsko in gospodarsko rast. Ti izzivi so dobro znani in so bili obravnavani v več študijah.

Zato je predsednica von der Leyen zaprosila Maria Draghija, nekdanjega predsednika Evropske centralne banke, da pripravi konkretne predloge za izboljšanje konkurenčnosti EU. To je dobrodošlo, a zgolj dobri predlogi ne bodo dovolj, potrebni bosta tudi politična volja in zmožnost za njihovo uresničitev.

EU si je za cilj zastavila, da bo okrepila svojo odpornost in vpliv v svetu, vendar izgublja konkurenčnost, ki je za to potrebna. Delež EU v svetovnem gospodarstvu se bo po napovedih stalno zmanjševal, in sicer s skoraj 15 % na samo 9 % do leta 2050.

Zato mora EU nujno izboljšati svojo produktivnost in konkurenčnost. V ta namen mora sprejeti agendo za konkurenčnost, ki bo skladno z načeli enotnega trga in socialnega tržnega gospodarstva usmerjena v prihodnost, dobro opredeljena in usklajena ter bo spodbujala blaginjo podjetij in delavcev, da bodo bolj sposobni inovacij, naložb in trgovine ter konkurenčnejši na svetovnem trgu. To bo koristilo vsem in bo pospešilo naš prehod na podnebno nevtralnost, kar je bistvenega pomena, ne le za prihodnjo blaginjo, inovacije, naložbe, trgovino in rast, temveč tudi za ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in dvig

življenjskega standarda.

Podjetja EU zato veliko pričakujejo od tega novega zagona in zahtevajo, naj se konkurenčnost na novo umesti v širši in dolgoročen gospodarski in družbeni okvir.

EESO je analiziral dejavnike in akterje, ki vplivajo na dolgoročno konkurenčnost in produktivnost ter jih je treba celovito obravnavati. Obravnaval je ekosisteme konkurenčnosti, da bi Komisiji lahko razložil, katere kazalnike naj izboljša ali dopolni.

Tako se zdi, da je pristop k ocenjevanju izzivov in iskanju možnosti za njihovo rešitev po posameznih državah ključni vidik, ki ga Komisija v svojih dveh sporočilih o dolgoročni konkurenčnosti ni zadostno obravnavala.

Komisija je na splošno pripravila seznam 17 dejavnikov uspešnosti, ki naj bi se ocenjevali na letni ravni z vidika devetih razsežnosti konkurenčnosti, ki jih je opredelila. Toda tudi države članice jih morajo dosledno upoštevati, Komisija pa mora imeti na voljo ustrezna sredstva za izvrševanje, da jih lahko k temu zaveže. To je tisto, k čemur pozivamo.

Najpomembnejše je naslednje:

1. dostop do financiranja mora biti po razumnih stroških, ki ne smejo bremeniti naslednjih generacij;
2. vlagati je treba v javne storitve in kriti?no infrastrukturo ter bolje ovrednotiti te naložbe. V zvezi s tem predlagamo šest parametrov ocenjevanja;
3. na podro?ju raziskav in inovacij je klju?nega pomena tesnejše sodelovanje, tako javno/zasebno kot na regionalni ali svetovni ravni;
4. pri mrežah podatkov in energiji so najpomembnejši varnost, cena in podnebna nevtralnost;
5. glede vidika krožnosti EU sicer ni ve? treba dokazovati svoje vloge, vendar mora skrbeti za uravnoteženo konkurenco med operaterji;
6. zakonodajni okvir EU za digitalizacijo ima pionirsko vlogo, ko gre za povezljivost, umetno inteligenco, podatke ipd., vendar se moramo pri tem spopasti z izzivom, da je treba ?loveške vidike uravnovesiti z obetajo?imi možnostmi digitalne tehnologije;
7. na podro?ju izobraževanja in usposabljanja se je treba odzvati na demografske in družbene izzive;
8. z vidika strateške avtonomije in trgovine pa je naša odvisnost hkrati naša pomanjkljivost. Podjetja se morajo na novo organizirati, EU pa jim mora z ustreznim okvirom omogo?iti, da se lotijo tega izziva.

Glede enotnega trga EESO odločno ponavlja, da morajo države članice spoštovati pravni red Skupnosti in načela iz Pogodb. Odpraviti je treba ovire in vzpostaviti resnični nadzor. Vlade držav EU morajo pokazati politično voljo za uresničitev tistega, o čemer so se sporazumele v Bruslju, Komisija pa mora imeti možnost, da deluje medresorsko in ne razdrobljeno, saj slednje povzroča več neskladij. To je tisto, kar potrebujemo.

To moramo vedno znova ponavljati.

V tem okviru se moramo zanesti na Bruselj in rezultate preverjanj konkurenčnosti, hkrati pa na nacionalni ravni izkoristiti regionalne industrijske groze. Orodja že imamo. Uporabimo jih!

POSEBNI GOST

Tokrat je naša posebna gostja Ana Gomes, portugalska diplomatka in političarka, članica portugalske socialistične stranke. Govori o nevarnosti populizma, vzponu skrajno desničarskih strank ter potrebi po boju proti tem pojavom in zaščiti vrednot.

Ana Gomes je začela diplomatsko kariero leta 1980 in zasedala številne položaje, med drugim v Združenih narodih v Ženevi in New Yorku. Leta 1999 je postala vodja oddelka za portugalske interese v Džakarti, leta 2003 pa tamkajšnja portugalska veleposlanica. Sodelovala je v procesu, ki je privedel do neodvisnosti Vzhodnega Timorja, in pri ponovni vzpostavitvi diplomatskih odnosov med Portugalsko in Indonezijo.

Med letoma 2004 in 2019 je bila poslanka v Evropskem parlamentu, kjer je bila zlasti dejavna na področju zunanjih odnosov, človekovih pravic, varnosti in obrambe, mednarodnega razvoja, enakosti spolov ter boja proti davčnim utajam, pranju denarja in financiranju terorizma.

Leta 2021 je kot predstavnica socialistov kandidirala na predsedniških volitvah proti predsedniku Marcelu Rebelu de Sousi. Zasedla je drugo mesto, pred kandidatom iz skrajno desničarske stranke Chega.

Danes nadaljuje svoj politični aktivizem kot zagovornica človekovih pravic, integritete in preglednosti v javnem življenju ter boja proti korupciji in organiziranemu kriminalu. Vsak teden vodi komentatorsko oddajo na portugalskem televizijskem kanalu SIC Notícias (*Mnenje Ane Gomes*).

ANA GOMES: SKRAJNA DESNICA V EVROPI – VZROKI ZA NJENO RAST IN KAKO SE TEMU ZOPERSTAVITI

Evropa te težke bitke ni vzela dovolj resno in pri ukrepanju že zaostaja. Zaustavitev napredovanja skrajne desnice se je izkazala za težavno nalogo. Ko sta bila nacizem in fašizem leta 1945 poražena, je prevladovalo mnenje, da bodo skrajna gibanja izgubila svoj vpliv in prostor za delovanje. A to se ni zgodilo. Demokratični model je skrajni desnici omogočil, da je preživela in se zaradi nezadovoljstva in jeze ljudi okrepila. Osem desetletij strpnosti in samozadovoljstva evropskih liberalnih demokracij je skrajni desnici koristilo. Pretvarjala se je, da sodeluje v demokratični igri, vendar se nikoli ni odpovedala svojemu cilju, da demokracijo uniči od znotraj, ko za to pridobi dovolj moči.

In ni daleč od uspeha: kot del okvira, ki ga označuje za „nacionalno suverenost“, je namreč skrajna desnica že prišla v vlade več držav, kot sta Orbanova Madžarska in Ficova Slovaška. Na Poljskem je bila z vlado PiS (Prawo i Sprawiedliwosc/Zakon in pravičnost) na oblasti do volitev oktobra lani.

Tudi v Evropski uniji poskuša skrajna desnica spodkopati demokracijo in jo sesuti. Z razvojem informacijskih in komunikacijskih tehnologij v zadnjih tridesetih letih so se prek digitalnih platform in družbenih medijev močno izboljšale možnosti neonacističnih in neofašističnih skupin za interakcijo ter povečanje prepoznavnosti in moči na svetovni ravni. Svobodo izražanja, ki jo zagotavljajo demokratične družbe, uporabljajo za krepitev in ponavljanje svojih ksenofobnih in rasističnih ideologij. Usklajujejo strategije in v realnem času sprožajo izzive za družbeni red, katerega del so. Dejstvo je, da imajo v demokraciji gibanja, ki jo poskušajo uničiti, zagotovljene objektivne pogoje za svoj razvoj in družbeni prodor, vključno z državnim financiranjem.

Skrajna desnica je v Evropi našla plodna tla za rast, saj so neoliberalne politike in finančni kapitalizem, ki so jih navdahnile politike nekdanjega ameriškega predsednika Reagana, povzročili prekinitev napredka in socialne blaginje srednjega razreda, simbola izgradnje Evrope in njenega uspeha. Neoliberalizem je prinesel deregulacijo in zavrl gospodarski in družbeni razvoj, z njim so se zmanjšali dejanski dohodki od dela v korist kapitala, okrnile socialna podpora in javne storitve, stanovanjski sektor pa je bil prepuščen nepremičninskim špekulacijam. Neobetavno je dejstvo, da evropske vlade tekmujejo pri prodaji zlatih vizumov kleptokratom in oligarhom z vsega sveta. Kriza na trgu in davčni damping, zaradi katerega je konkurenca na notranjem trgu nelojalna, šibka podpora MSP s strani Bruslja in Frankfurta, šibko varstvo zaposlitve in slaba kupna moč so v zadnjih petnajstih letih povečali nezadovoljstvo v Evropi.

To je tragična politična napaka, ki je kriva za vztrajno upadanje volilne udeležbe na evropskih volitvah in za rast skrajne desnice v Evropskem parlamentu. Ponovni pojav nacistične in fašistične ideologije je posledica varčevalnega modela, ki se uporablja v Evropi in je zaščitil finančni sistem, vendar ni dosegel ekonomske in fiskalne pravičnosti ter se ni odzval na težave, želje in pričakovanja državljanov. Zato je oživela stara propaganda supremacističnih in identitarnih ideologij, ki v ozadju vedno čaka na priložnost za civilizacijsko nazadovanje človeštva. To podžiganje kulturnega in verskega sovraštva je prisotno v našem življenju zdaj, najdemo ga na naših zaslonih, v naših družbenih medijih in dezinformacijah, ki se promovirajo iz minute v minuto. Vzbujanje strahu in negotovosti pri državljanih, govorjenje o islamizaciji in koncu nadvlade belcev ali judovsko-krščanske identitete ter demonizacija romske skupnosti, češ da živi samo od socialne podpore, so strategije, ki se že od nekdaj uporabljajo pri vzponu avtoritarnih diktatorjev ali voditeljev.

Evropske vlade jim danes dopuščajo, da s prstom kažejo na „nevarnost priseljevanja“, čeprav mora starajoča se Evropa nujno uvoziti del svoje delovne sile, če naj se ohrani in gospodarsko raste. In to kljub dejstvu, da je število beguncev in migrantov, ki trenutno prihajajo v EU, majhno, celo manjše od potreb glede evropskega prebivalstva in delovne sile. Kljub temu se v Evropi ohranja ksenofobna in rasistična retorika in še vedno ni varnega in učinkovitega pravnega okvira za sprejem in vključevanje migrantov, da jih ne bi še naprej prepuščali mafijski trgovini z ljudmi. Delavci migranti so bili bistveni za obnovo povojne Evrope in izgradnjo EU. Njihov prispevek bo še naprej ključen za napredek Evrope v prihodnjih desetletjih. Skrajna desnica se tega zaveda, saj migranti delajo v industrijah in podjetjih številnih njenih finančnih podpornikov.

Vendar bo še naprej igrala svoje igre, ustvarjala strahove in manipulirala s človeško vestjo, pa tudi s samozadovoljstvom šibkih in nestabilnih nacionalnih in evropskih voditeljev v zvezi s strateško vizijo, našimi vrednotami in načeli. Demokrati in zagovorniki Evrope se lahko odzovejo le na en način – z bojem za naše vrednote. Za demokracijo, svobodo, dostojanstvo in mir v Evropi.

UKRAJINA PO DVEH LETIH VOJNE

Tetjano Ogarkovo, ukrajinsko novinarko, ki živi v Kijevu, smo prosili, naj nam pošlje sliko, ki simbolizira Ukrajino dve leti po začetku ruske invazije 24. februarja 2022. Poslala nam je fotografijo, ki jo je posnela med potovanjem po državi v podporo ukrajinskim četam. Tu je fotografija, ki jo želi ga. Ogarkova deliti z našimi bralci, in zgodba, ki je z njo povezana.

Tetjana Ogarkova je doktorirala iz literature na pariški univerzi Val-De-Marne. Je predavateljica na Univerzi Mohila v Kijevu, novinarka in vodja oddelka za odnose z mednarodnimi mediji pri ukrajinski nevladni organizaciji Crisis Media Center. Živi v Kijevu.

© TETYANA OGARKOVA

NEKO? JE TAM STALA HIŠA ...

Uničena hiša v vasi Vremivka v bližini naselja Nova Novosilka, epicentra ukrajinske protiofenzive, ki je potekala poleti leta 2023.

V teh vaseh sredi ukrajinske stepe, na stičišču treh regij (Donecka, Dnipra in Zaporožja), daleč od velikih mest, so se od 18. stoletja dalje naseljevali Grki, ki so bili pregnani s Krimskega polotoka. Uprli so se ruskim napadom leta 2022 in za to plačali ceno, saj jih je sovražnikova artilerija popolnoma uničila. Točno tukaj, na tem strateškem območju, ki bi bilo lahko odločilno za osvoboditev obal Azovskega morja, Ukrajina danes, dve leti po začetku ruske invazije, brani svoj položaj.

EVROPSKE VOLITVE OD 6. DO 9. JUNIJA 2024:

V naši novi rubriki *Grem volit. Pa ti?*, ki jo bomo objavljali do junija 2024, bomo predstavili stališča naših gostov o tem, kako in zakaj se je treba udeležiti evropskih volitev. Tokrat je naš gost Andrej Matišák, namestnik urednika v zunanjem uredništvu pri največjem slovaškem dnevniku *Pravda*.

IZSTOPA SLOVAŠKE NI NA VIDIKU ... TODA!

piše Andrej Matišák

Dobrodošli na Slovaškem! Dobrodošli v državi evropskih rekordov.

Pri tem ne mislim na izjemno število gradov, vrhunskih term ali čudovitih gora, temveč na slovaške politične rekorde. Tukaj smo, žal, na dnu lestvice.

Slovaki smo prvič glasovali na volitvah v Evropski parlament leta 2004. Od takrat je imela moja država vedno najnižjo volilno udeležbo. Vedno.

Leta 2014 je znašala le 13,05 %. Takrat sem bil tako prepričan, da bo volilna udeležba nižja od 15 %, da sem razmišljal o najemu bančnega posojila, da bi ustanovil stranko. Mislim, da bi celo imel možnost postati poslanec Evropskega parlamenta.

A šalo na stran. Vprašati se moramo namreč, kako Slovaki Evropsko unijo dojemajo danes? Kot hranilnik, ki ga po mili volji praznimo? Morda drži, a težava je v tem, da Slovaška sredstev EU sploh ne more učinkovito uporabljati. Tudi na tem področju smo med najslabšimi.

Močno je razširjeno prepričanje, da o vsem odloča Bruselj. Tako verjetno razmišljajo marsikje. Toda slovaški politiki so v tem prvaki. Kadar koli se zgodi kaj dobrega, oni poberejo zasluge za to. Kadar se zgodi kaj slabega, pa je znova vsega kriv Bruselj, in redki so politiki, ki se znajo upreti takšnemu razlaganju stvari.

Toda tudi mediji predstavljajo problem. O evropskih temah pogosto poročajo zelo površno. Novinarji se izogibajo zadevam EU, ker menijo, da so dolgočasne, ko pa le poročajo o njih, se v glavnem osredotočajo na problematične teme, najsi so resnične ali izmišljene.

Pa poglejmo še v gospodarstvo. Podjetniki redko javno govorijo o prednostih EU. Tudi oni se raje pritožujejo zaradi navodil in predpisov iz Bruslja.

Zaradi vseh teh dejavnikov ankete kažejo, da je evroskeptičnost med Slovaki vse večja. Če temu dodamo še kopico dezinformacij, med drugim iz Rusije, ki jih sedanji vodilni politiki radi uporabljajo za svoje namene, dobimo eksplozivno mešanico nezanimanja in jeze.

Ne, izstopa Slovaške iz EU še ni na vidiku, morda pa se bo začelo govoriti o njem, ko Slovaška sčasoma ne bo več upravičena do sredstev EU.

Če se želimo izogniti črnemu scenariju, morajo politični voditelji na Slovaškem končno sprejeti EU kot prostor, ki je bistven za delovanje naše države, in se v skladu s tem tudi vesti. Žal je že zdaj jasno, da bi se precejšen del slovaških političnih voditeljev ne glede na posledice sprl z EU, samo da bi zaščitil lastne interese.

To pomeni, da morajo vsi volivci, ki jim je mar za EU, govoriti o njenem pomenu s svojimi sorodniki, prijatelji in celo neznanci. To je morda velika prošnja, njen uspeh pa je negotov. Toda, vse drugo bi bilo slabše.

NOVICE EESO

Belgijsko predsedstvo Sveta EU poziva EESO k podpori pri njegovih klju?nih prednostnih nalogah

Konkurenčnost, mala in srednja podjetja in socialna vključenost so v središču programa belgijskega predsedstva. Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) daje politična priporočila glede odnosov med gospodarskim upravljanjem, dolgoročno vključujočo rastjo in trajnostno varnostjo ter glede moči socialnega gospodarstva v boju proti revščini in socialni izključenosti.

Belgija v prvi polovici leta 2024 predseduje Svetu Evropske unije. EESO je o prednostnih nalogah belgijskega predsedstva razpravljal na dveh razpravah v okviru januarskega plenarnega zasedanja.

Predsednik EESO **Oliver Röpke** je predsedstvo pohvalil, ker v svoje delo vključuje socialne partnerje. Belgijsko predsedstvo zaključuje institucionalni cikel EU, zato bo morala ta država obravnavati zakonodajne kompromise in voditi Svet EU med kampanjo in volitvami v Evropski parlament.

Belgijski podpredsednik vlade **David Clarinval** je predstavil stališča predsedstva o reformi skupne kmetijske politike, zaščiti samozaposlenih in industrijski politiki EU. Predsedstvo je EESO zaprosilo za trinajst raziskovalnih mnenj, s katerimi bi prispevali k razpravam o strateški agendi za obdobje 2024–29. Medinstitucionalna izjava, ki bo sprejeta aprila, bo osredotočena na prihodnjo socialno agendo EU. Med prednostnimi nalogami predsedstva so ekološki in socialni prehod, reševanje podnebne krize in krize biotske raznovrstnosti. Poudarek na pravični mobilnosti delovne sile in trajnostni socialni zaščiti je tudi v središču dialoga socialnih partnerjev EESO. Ključna prednostna področja bodo krepitev evropske konkurenčnosti, podpora MSP in spodbujanje uravnotežene trgovinske politike za Evropo v svetu. (tk)

Oblikovanje prihodnosti evropskega kmetijstva: EESO poziva k odpornosti in trajnosti

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) podaja vizijo skupne kmetijske politike (SKP) po letu 2027, ki bi omogočila odpornost in trajnost evropskega kmetijstva. Na zaprosilo belgijskega predsedstva Sveta EU je EESO pripravil mnenje, ki ga je sprejel

januarja in v katerem je poudaril potrebo po stabilnem in dolgoročnem političnem okviru, ki bo podpiral trajnostno proizvodnjo hrane, odprto strateško avtonomijo in razvoj podeželja.

Ob dejstvu, da je 94,8 % kmetij v EU v družinski lasti, se sektor sooča z izzivi, kot so nižji dohodki, vse manjše število kmetij, težave pri generacijski pomladitvi in znatni odlivi delovne sile. EESO poziva, naj bo kljub zmanjšanju proračunskih sredstev (manj kot 25 % v letu 2021) financiranje SKP sorazmerno z njenimi cilji na področju trajnosti. Priporoča tudi prehod z osnovne dohodkovne podpore na finančne spodbude za okoljske in socialne storitve, kar bi malim družinskim kmetijam nudilo prožnost v prehodnem obdobju.

Na potrebo po reformi SKP kažejo tudi pomisleki v zvezi s poštenimi življenjskimi standardi za kmete v EU, katerih položaj poslabšujejo inflacija, nestanovitnost energetskega trga in podnebne spremembe. EESO želi, da bi se ti izzivi obravnavali v okviru SKP po letu 2027, ki bi se morala osredotočiti na dostojne delovne pogoje, spodbujanje bolj zdrave prehrane, zmanjšanje živilskih odpadkov in urejanje trgov s hrano. Za blaženje učinka višanj cen energije in motenj v oskrbi predlaga proticiklične komponente in podporo za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Kot ukrepe za boj proti skrajnim podnebnim razmeram in za krepitev vloge kmetov predlaga sistem jamstva javno-zasebnega partnerstva ter naložbe v inovacije in digitalne tehnologije.

Pred volitvami v Evropski parlament leta 2024 EESO poudarja, da je treba SKP oblikovati tako, da bo ustrezala spreminjajočim se družbenim in kmetijskim potrebam. Poudarja pomen vključevanja deležnikov, prožnosti za države članice in racionaliziranih upravnih postopkov pri oblikovanju in prilagajanju strateških načrtov. EESO si želi takšno SKP, ki bo vzpostavila ravnovesje med prehransko varnostjo, varstvom okolja in spodbujanjem blaginje evropskih kmetov pri soočanju s svetovnimi izzivi. (ks)

EU mora pospešiti reforme na podro?ju konkuren?nosti

Evropa zaostaja na področju konkurenčnosti, zato mora nujno odpraviti pomanjkljivosti svojega enotnega trga, vendar na način, ki bo koristil tako podjetjem kot Evropejcem.

EESO je na januarskem plenarnem zasedanju razpravljal o **evropski konkurenčnosti in prihodnosti notranjega trga**. V središču razprave je bilo mnenje EESO, za katerega je zaprosilo **belgijsko predsedstvo** EU, ki se je zavezalo, da se bo v šestih mesecih predsedovanja osredotočilo na konkurenčnost in enotni trg. Mnenje bo prispevalo tudi k oblikovanju **poročila Enrica Lette na visoki ravni o prihodnosti enotnega trga**, ki bo marca predloženo Evropskemu svetu.

EESO v mnenju poudarja, da se mora notranji trg spoprijeti z izzivi v svetu, ki je zelo drugačen od tistega v devetdesetih letih 20. stoletja, ko je bil trg ustvarjen. EU se sooča s številnimi pritiski: ohranjati enake konkurenčne pogoje, hkrati pa subvencionirati lastno industrijo, da bo pomagala financirati zeleni prehod, zadrževati delovna mesta v Evropi, hkrati pa ohranjati konkurenčnost podjetij v EU, ter zagotavljati surovine, hkrati pa spoštovati delovne in okoljske standarde.

Poročevalka **Sandra Parthie** je povedala: „S pomočjo enotnega trga je EU postala eden najmočnejših trgovinskih blokov na svetu, a ta močni položaj zdaj izgublja. V našem mnenju predlagamo osredotočenost na evropsko industrijsko politiko, ki ni le vsota 27 nacionalnih industrijskih politik, temveč resnično evropski pogled na naš industrijski potencial.“

V razpravi je sodeloval **Markus Beyrer**, generalni direktor Business Europe, ki je dejal: „Imamo težave s konkurenčnostjo. Zaostajamo za svetovnimi tekmeci, enotni trg pa je eno od orodij, s katerimi lahko to popravimo. Naš cilj je ustvariti manevrski prostor, da bomo lahko ohranili evropski model, kot ga poznamo, vključno z njegovimi socialnimi vidiki.“

Ludovic Voet, zvezni sekretar Evropske konfederacije sindikatov (ETUC), je poudaril, da je evropska socialna pogodba osnova enotnega trga in da jo je treba okrepiti, pri tem pa pojasnil: „V našem konkurenčnem sistemu morajo podjetja plačevati pravične plače, zagotavljati dobra delovna mesta in ne smejo škoditi okolju. Evropa mora ohraniti zagon za pravičen zeleni prehod.“

V mnenju EESO je med drugim predlog za imenovanje komisarja za storitve splošnega pomena v prihodnji sestavi Komisije, ki bi oblikoval petletni načrt za razvoj varnih, kakovostnih in trajnostnih storitev splošnega gospodarskega pomena. Predstavljajo namreč 25 % BDP EU in 20 % vseh zaposlitev ter zajemajo ključne sektorje, kot so promet, energetika, komunikacije ter dostop do vode in sanitarne oskrbe, zelo pomembne pa so tudi v zdravstvu in sociali. (dm)

EU mora izboljšati povezave na podro?ju energetske infrastrukture med sosednjimi državami ?lanicami

Čezmejni tokovi energije so ključnega pomena za dobavo električne energije in plina državam članicam EU. To pomeni, da je treba energetsko infrastrukturo nadgraditi s povezovalnimi plinovodi med sosednjimi državami, da se povečajo trajnostne energetske zmogljivosti Unije.

EESO je v mnenju na zaprosilo belgijskega predsedstva Sveta EU, ki ga je sprejel na plenarnem zasedanju 18. januarja 2024, podal jasno sporočilo o tem vprašanju.

EU bi morala posebno pozornost nameniti razvoju omrežij, potrebne pa so tudi znatne naložbe v spodbujanje evropskega gospodarstva in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest ob hkratnem varstvu okolja.

„V EESO menimo, da je za uresničitev zelenega prehoda in strateške energetske neodvisnosti bistvenega pomena, da se naš energetski sistem strukturno spremeni,“ je dejal predsednik EESO **Oliver Röpke** med razpravo pred sprejetjem mnenja.

Belgijska ministrica za energijo **Tinne Van der Straeten** je poudarila, da je prehod na čisto energijo, ki izhaja iz podnebnih potreb, sedaj nujen tudi z gospodarskega in varnostnega vidika ter da povezave ustvarjajo prožnejši sistem, ki bo lahko uravnotežil geografske razlike v proizvodnji vetrne in sončne

energije.

„Evropske ambicije na področju energije iz obnovljivih virov trenutno presegajo njene infrastrukturne načrte, zato to vseevropsko infrastrukturo potrebujemo v zelo kratkem času. Hkrati mora biti stroškovno učinkovita, varna, trajnostna in prožna," je še dejala ministrica. (mp)

EESO poziva k sodelovanju za u?inkovito izvajanje sistema dav?nih pravil države sedeža

Za spodbuditev rasti malih podjetij v EU Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) podpira predlog Komisije o sistemu davčnih pravil države sedeža *(Head Office Tax, HOT)*. V svojem mnenju se zavzema za dodatne ukrepe in opozarja, da je tesnejše sodelovanje med Komisijo, državami članicami ter predstavniki mikro-, malih in srednjih podjetij (MMSP) nujno za učinkovito izvajanje in ozaveščenost o sistemu.

MSP predstavljajo neverjetnih 99,8 % nefinančnih podjetij v EU ter bistveno prispevajo k zaposlovanju (66,6 %) in dodani vrednosti (56,8 %). Predlog Komisije o sistemu davčnih pravil države sedeža je del širšega svežnja pomoči za MSP, ki naj bi zmanjšal njihovo zakonodajno breme ter poenostavil davčne postopke, ki jih morajo upoštevati. EESO poudarja, da je treba predlog nujno sprejeti, da se spodbudi rast MMSP, pri tem pa pozornost nameniti samostojnim podjetjem, ki poslujejo čezmejno. Predlagano zmanjšanje bremena ustreza cilju EESO glede spodbujanja okolja, ki omogoča dolgoročno rast BDP in zaposlovanja.

Čeprav EESO podpira začetno usmerjenost v samostojna MMSP, pa predlaga, naj se v okviru ocene, ki bo pripravljena po petih letih, preveri možnost razširitve tega predloga na hčerinske družbe, da bo bolj vključujoč. Priznava, da predlog dopolnjuje pobudo BEFIT (Poslovanje v Evropi: okvir za obdavčitev dohodkov), vendar je po njegovem mnenju potrebna previdnost, da se preprečijo neskladnosti v zakonodajnem okviru. Sodelovanje med davčnimi organi v državah članicah je ključno za uspeh tega predloga. EESO se zavzema za skupna prizadevanja za zagotovitev, da se bo sistem pravilno izvajal, države članice pa poziva, naj čim hitreje prilagodijo informacijske sisteme ter povečajo ozaveščenost med MMSP. (tk)

Izpolnjevanje podnebnih zavez spodbuja mir in varnost

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je na januarskem plenarnem zasedanju obravnaval vpliv podnebnih sprememb in degradacije okolja na mir, varnost in obrambo. EESO poudarja, da je nujno vlagati v oblikovanje odpornih odzivov na te svetovne

izzive.

Glede na to, da je temeljna naloga projekta EU spodbujanje in ohranjanje miru, mora Evropa okrepiti svoja prizadevanja za mir.

EESO v mnenju poudarja, da je spodbujanje miru neločljivo povezano z ohranjanjem in spodbujanjem temeljnih pravic in demokracije. Zato je po njegovem mnenju nujno treba še naprej vključevati povezavo med podnebjem in varnostjo v zunanje politike EU. To bi bilo treba doseči z vzpostavitvijo proaktivnih vmesnikov med institucijami, pristojnimi za zunanje odnose, notranjo kohezijo EU ter varnostnimi in obrambnimi službami držav članic. Izraz „podnebna in varnostna povezava“ se nanaša na vplive podnebnih sprememb in degradacije okolja na mir, varnost in obrambo.

Ozlem Yildirim, član EESO in poročevalec za to mnenje, je dejal: „EESO predlaga posebne ukrepe za učinkovito načrtovanje, zlasti z naložbami v odporne odgovore, pripravo procesov odločanja na prihodnje probleme in predvsem oblikovanjem prave strategije o tem na ravni EU. Hitro in učinkovito izpolnjevanje podnebnih zavez vseh strani je tudi pomemben preventivni vzvod!“

Predlog Evropske komisije upošteva povezavo med podnebjem in varnostjo. Vendar EESO meni, da dokument ne določa geografskih, političnih in vojaških parametrov, saj ne obravnava razvoja te povezave, ko se bodo razmere dejansko poslabšale in bi lahko povzročile resne napetosti med državami članicami. Komisija in države članice morajo imeti stalen poseben dialog o povezavi med podnebjem in varnostjo. (at)

Priložnost za evropsko vodno gospodarstvo: modri dogovor EU pred evropskimi volitvami vse bolj v središ?u pozornosti

Poziv Evropskega ekonomsko-socialnega odbora k oblikovanju modrega dogovora EU pridobiva podporo oblikovalcev politik in civilne družbe. Vse bolj se namreč zavedamo, kako nujno je rešiti vprašanje pomanjkanja vode, in da lahko modri dogovor prinese celovito rešitev.

Na nedavnem dogodku v Evropskem ekonomsko-socialnem odboru (EESO) so se zbrali ključni deležniki, da bi razpravljali o modrem dogovoru in o tem, kako bi lahko prispeval k preoblikovanju praks gospodarjenja z vodo po vsej Evropi, s poudarkom na povodjih.

„Soočamo se z vodno krizo neslutenih razsežnosti,“ je dejal predsednik **Oliver Röpke**. V zvezi z bližajočimi se evropskimi volitvami v juniju je opozoril, da je voda tema, ki zadeva vse državljane. „Kako bodo nosilci odločanja v EU rešili vprašanje vode in izzive, ki so pred nami? Čas je, da si zastavimo ta vprašanja.“

Poslanka Evropskega parlamenta **Pernille Weiss** je ponovila poziv k celoviti rešitvi in se zavzela za ustanovitev posebnega sklada za preoblikovanje vodnega gospodarstva, ki bi podpiral podjetja in skupnosti pri prehodu na trajnostno gospodarjenje z vodo. Posebni poročevalec Združenih narodov **Pedro Arrojo-**

Agudo je poudaril, da pomanjkanje vode in podnebne spremembe ne poznajo meja, in pozval EU, naj prevzame vodilno vlogo pri iskanju globalne rešitve za vodno krizo.

Na poziv EESO k sprejetju modrega dogovora EU so se pozitivno odzvali številni deležniki, vključno s francoskim podjetjem javnega interesa Compagnie Nationale du Rhône (CNR), ki upravlja reko Rhône. Direktor CNR za vodne vire **Eric Divet** je predstavil uspešne rezultate podjetja na področju trajnostnega gospodarjenja z vodo, vključno s prizadevanji za obnovo mokrišč, izboljšanje biotske raznovrstnosti rek in prilagajanje podnebnim spremembam.

Evropska komisija naj bi v prihodnjih mesecih predstavila svojo pobudo za odpornost v zvezi z vodo. EESO je pripravljen sodelovati z institucijami EU in deležniki, da bi njegovi predlogi za modri dogovor EU postali del prednostnih nalog naslednje Evropske komisije. (gb)

Znanstveniki in civilna družba pozivajo k desetim odlo?nim ukrepom politike za prepre?itev nepopravljivih okoljskih in družbenih prelomnic

Peto poročilo o trajnostnem razvoju Evrope je pokazalo, da EU s sedanjim tempom ne bo dosegla tretjine ciljev trajnostnega razvoja do leta 2030. Poročilo, ki je bilo pripravljeno skupaj s civilno družbo, opozarja na stagnacijo in nazadovanje pri okoljskih in socialnih ciljih v številnih evropskih državah, ki so ju krize po letu 2020 še poglobile. Cilji trajnostnega razvoja zajemajo področja, kot so zmanjšanje revščine, odprava lakote, zdravje, izobraževanje, enakost spolov, podnebni ukrepi in čista voda.

Za preprečitev nepopravljivih okoljskih in družbenih prelomnic je bilo zato predlaganih deset odločnih ukrepov. Da je ukrepanje nujno, je bilo poudarjeno na dogodku, ki sta ga skupaj gostila strokovna skupina za kmetijstvo, razvoj podeželja in okolje (NAT) Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO) in mreža OZN za trajnostnorazvojne rešitve (SDSN). Namen poročila je usmerjati EU pri krepitvi njene vodilne vloge na področju ciljev trajnostnega razvoja pred evropskimi volitvami junija 2024 in vrhom o prihodnosti septembra 2024, ki ga je sklical generalni sekretar OZN.

Na dogodku so govorniki poudarili potrebo po takojšnjem ukrepanju pred letom 2030, da bi preprečili nepopravljive prelomnice. **Camilla Brückner** iz Programa Združenih narodov za razvoj, belgijska zvezna ministrica za podnebje **Zakia Khattabi** in **Petra Petan** iz Evropske komisije so poudarile pomen ohranjanja zavezanosti Agendi 2030 in Pariškemu podnebnemu sporazumu.

Guillaume Lafortune, podpredsednik mreže OZN za trajnostnorazvojne rešitve, je predstavil poročilo in deset prednostnih ukrepov, namenjenih političnim strankam, naslednji sestavi Evropskega parlamenta, naslednji Evropski komisiji, Evropskemu svetu in državam članicam. Poziv k ukrepanju, ki sta ga skupaj podpisala EESO in SDSN, spodbuja evropske voditelje, naj si skupaj prizadevajo za zeleni, socialni in mednarodni evropski dogovor za prihodnost. **Peter Schmidt**, predsednik strokovne skupine NAT v EESO, je opozoril, da bo naslednjih šest let ključnih za napredek pri izvajanju Agende 2030, in poudaril zavezanost EESO, da institucije EU spodbuja k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja in smiselnemu vključevanju

civilne družbe. Poziv k ukrepanju naj bi evropske voditelje usmerjal k celovitemu evropskemu dogovoru, usklajenemu z zelenimi in socialnimi cilji, za katere se zavzema EESO. (ks)

© EU/EESC

#CivSocWeek bo potekal od 4. do 7. marca

Pred evropskimi volitvami junija 2024, ki so temelj za prihodnost Evrope, EESO kot institucionalni partner civilne družbe prvič organizira **teden civilne družbe** pod geslom ***Zavzemimo se za demokracijo!***

Boste sodelovali?

Povezali bomo ljudi različnih starosti in iz različnih okolij, vključno z mladimi, novinarji in predstavniki institucij EU, da bodo lahko živahno razpravljali o vprašanjih, ki vplivajo na naše vsakdanje življenje in prihodnost Evrope. Spregovorili bomo o različnih grožnjah in izzivih za demokratične vrednote ter o tem, kaj civilna družba pričakuje od prihodnjih voditeljev Evrope. Naši predlogi bodo nato vključeni v resolucijo EESO o volitvah, oblikovali pa bomo tudi posebne politične predloge.

#CivSocWeek bo povezal naslednjih pet glavnih pobud EESO:

- Dnevi civilne družbe – vodilni letni dogodek, ki poudarja številne prispevke organizirane civilne družbe k izgradnji EU, ki bi bila bolj v skladu s pri?akovanji državljanov glede klju?nih vprašanj za naše demokrati?ne družbe. Namenjeni so spodbujanju ve?je vklju?enosti civilne družbe v evropski projekt na vseh ravneh.

- Dan evropske državljanske pobude – letna konferenca na visoki ravni, ki nudi forum in platformo, na kateri lahko registrirani in prihodnji organizatorji in deležniki evropske državljanske pobude izmenjujejo informacije in izkušnje ter javnosti predstavijo svoje dejavnosti, povezane z evropsko državljansko pobudo.
- Vaša Evropa, vaš glas! – mladinski dogodek, namenjen povezovanju mladih (iz držav ?lanic, držav kandidatk in Združenega kraljestva) z EU, da bi jih spodbudili k uveljavljanju njihove demokrati?ne pravice, da volijo. Mladi bodo v dinami?nih posvetovanjih sodelovali v razpravah, krepili sodelovanje in iskali soglasje.
- Nagrada za civilno družbo – letna nagrada za u?inkovite, inovativne in ustvarjalne projekte civilne družbe in posameznikov. Letos bodo nagrajene pobude, ki podpirajo individualno ali kolektivno duševno dobro po?utje v Evropi.
- Seminar za novinarje iz držav ?lanic, ki se bodo vklju?ili v razprave o stanju demokracije v EU in o prihajajo?ih evropskih volitvah ter neposredno izkusili delovanje Odbora v praksi.

Pridružite se nam in naj vas navdihnejo naše delavnice pod vodstvom strokovnjakov in politične razprave na visoki ravni. Naj se sliši vaš glas o glavnih temah za nov zakonodajni cikel, zato se povežite z združenji civilne družbe in nosilci sprememb iz vse Evrope!

Oglejte si spletno stran #CivSocWeek in širite informacije!

Ekološke nagrade EU za leto 2024

Za tretje ekološke nagrade EU se lahko prijavite od 4. marca 2024.

Z ekološkimi nagradami EU vsako leto nagrajuje odličnost v ekološki vrednostni verigi. Letošnje nagrade bodo podeljene 23. septembra 2024, ki je ekološki dan EU.

Podeljenih bo osem nagrad v sedmih kategorijah. Akterji v ekološki vrednostni verigi so nagrajeni za izjemne, inovativne, trajnostne in navdihujoče projekte, ki prinašajo resnično dodano vrednost v ekološki pridelavi in potrošnji. Prve ekološke nagrade EU so bile podeljene leta 2022. (ks)

Zbiranje prijav se za?ne 4. marca – partnerski dogodki v okviru Zelenega tedna 2024 na temo odpornosti v zvezi z vodo

Partnerske dogodke bo mogoče prijaviti med 4. in 17. marcem, potekali pa bodo med 29. majem in 1. septembrom.

Zeleni teden EU vsako leto spremlja več sto partnerskih dogodkov po vsej Evropi in zunaj nje, ki jih organizirajo različne institucije, nevladne organizacije, predstavniki podjetij, univerze, šole, lokalne, regionalne in nacionalne uprave ter številni drugi.

Tema partnerskih dogodkov leta 2024 bo **odpornost v zvezi z vodo**. Njihov namen je spodbuditi vseevropski pogovor o sedanjosti in prihodnosti vode v EU, poudarek pa bo na ozaveščanju in promociji pozitivnih skupnih rešitev.

Mogoči so raznovrstni dogodki, od delavnic in javnih razprav do razstav in dogodkov za ozaveščanje, namenjenih družinam. Dejavnosti lahko potekajo na lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni. Več informacij in časovni okvir lahko najdete tukaj.

Ker je modri dogovor EU ena od vodilnih pobud EESO, bi bil izbor te teme za partnerske dogodke dobra priložnost za obveščanje o predlogih, ki so bili predstavljeni oktobra 2023 v izjavi o modrem dogovoru EU. Ta poziva k novi in ambiciozni strategiji za vodo za Evropo, ki bi bila primerljiva z evropskim zelenim dogovorom. (gb)

NOVICE SKUPIN

Enotni trg EU: naslednja generacija

Pripravila skupina delodajalcev v EESO

Od vzpostavitve evropskega enotnega trga sta harmonizacija in vzajemno priznavanje standardov podjetjem omogočila, da svoje proizvode prodajajo na trgu z več kot 450 milijoni ljudi. Predstavlja 61 % trgovine znotraj EU in je podlaga za gospodarsko blaginjo Evrope, kar koristi državljanom, potrošnikom, delavcem in podjetjem. Evropska komisija ocenjuje, da 25 % bruto domačega proizvoda EU ustvari notranji trg.

Vendar so zaradi novih dogodkov, kot sta digitalna preobrazba in prehod na ogljično manj intenzivno in bolj trajnostno gospodarstvo, potrebne nove prilagoditve, pa tudi spreminjajoče se potrebe potrošnikov, zaposlenih in podjetij ter nove geopolitične razmere.

Za uspešno nadaljevanje enotnega trga so potrebne izboljšave na več področjih, vključno z evropsko energetsko in industrijsko politiko, energetsko unijo, bančno unijo, ugodnejšim okvirom za velika in mala podjetja ter večjo javno podporo evropskemu projektu, učinkovitejšimi javnimi storitvami in izboljšano infrastrukturo za IT, energijo in promet.

V prvi polovici leta 2024 sta bili objavljeni dve prelomni poročili nekdanjih italijanskih predsednikov vlad: Enrico Letta je pisal o prihodnosti enotnega trga, Mario Draghi pa o prihodnosti evropske konkurenčnosti). Skupina delodajalcev v EESO je povzela ključna sporočila za uspešno prihodnost notranjega trga EU v kratkem dokumentu „Enotni trg EU: naslednja generacija“.

Publikacija je na voljo tu: europa.eu/!TVmdYg

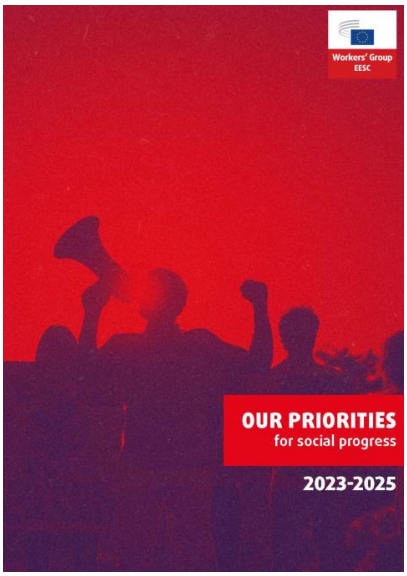

Naše prednostne naloge za socialni napredek

Pripravila skupina delojemalcev v EESO

Skrbi in dobrobit državljanov in delavcev morajo biti vedno v središču političnega odločanja. To so pomembni človeški dejavniki, ki jih je treba upoštevati, saj je edino tako mogoče ustvariti dostojne življenjske razmere za vse. S politikami, ki takšne razmere zagotavljajo, povečujemo zaupanje in splošno sprejemanje sedanjih in prihodnjih političnih ukrepov ter preprečujemo nezadovoljstvo državljanov, ki je plodna podlaga za desničarski populizem in ekstremizem.

Na podlagi teh vidikov je skupina delojemalcev opredelila svoje prednostne naloge za obdobje 2023–2025, ki vsebujejo jasen poziv prihodnjim voditeljem EU, naj začnejo izvajati napredno agendo z večjo socialno in človeško razsežnostjo. Upamo, da se bo po desetletjih kriz, ki

so finančno najbolj prizadele evropske državljane in delavce, razprava v EU ponovno usmerila k temu, kar je resnično pomembno, tj. k socialnemu napredku.

Skupina delojemalcev v svojih prednostnih nalogah predstavlja vizijo Evrope, ki ni le socialna in trajnostna, temveč tudi spoštuje pravno državo, človekove pravice, enakost spolov, solidarnost in raznolikost. Potrebujemo Evropo, ki daje prednost odpravljanju neenakosti, izkoreninjenju revščine in premagovanju podnebne krize ter zagotavlja pravičen zeleni in digitalni prehod in dostojno delo za vse. To je najboljši način za krepitev naše demokracije in družbe ter možnosti vsakega posameznika v njej. Upamo, da se bo ta vizija upoštevala.

Institucije EU morajo v skladu s ?lenom 11 Pogodbe EU vzdrževati strukturiran dialog s civilno družbo

Pripravila skupina organizacij civilne družbe v EESO

Evropska civilna družba je 24. januarja poslala odprto pismo predsednicama Evropske komisije in Evropskega parlamenta ter belgijskemu predsedstvu Sveta Evropske unije. Podpisniki pisma pozivajo vse tri glavne institucije Evropske unije, ki sodelujejo pri odločanju na ravni EU, naj sprejmejo **konkretne ukrepe za odprt, pregleden in reden dialog z organizacijami civilne družbe** na vseh **področjih politike**, kot določa člen 11 Pogodbe o Evropski uniji.

Pobuda za odprto pismo je prišla iz skupine organizacij civilne družbe v EESO in organizacije *Civil Society Europe* ter vsebuje konkretne predloge za izvajanje. Pismo je podprlo **156 podpisnikov iz 26 držav članic**, med katerimi je 39 evropskih mrež, 85 nacionalnih organizacij ter 60 članov skupine organizacij civilne družbe v EESO.

Civilni dialog je v institucijah EU kljub zakonskim določbam še vedno nereden in nestrukturiran. Zato podpisniki odprtega pisma za civilni dialog v EU **(#EUCivilDialogueNow)** pozivajo institucije EU, naj:

- **začnejo oblikovati medinstitucionalni sporazum o civilnem dialogu,**
- **znotraj vsake institucije vzpostavijo vodstvena mesta za odnose s civilno družbo ter**
- **spodbujajo in podpirajo tesnejše sodelovanje med civilnimi in socialnimi akterji.**

Pri tem naj izhajajo iz priporočil Konference o prihodnosti Evrope. Kot prvi korak podpisniki Evropski komisiji predlagajo, naj pripravi sporočilo o krepitvi civilnega dialoga na ravni EU.

Odprto pismo je na voljo v 24 jezikih na povezavi: https://www.eesc.europa.eu/sl/agenda/our-events/events/eu-civil-dialogue-now/open-letter.

Več informacij je v sporočilu za medije, v katerem je bilo napovedano odprto pismo in je na voljo v 24 jezikih na povezavi: https://www.eesc.europa.eu/sl/agenda/our-events/events/eu-civil-dialogue-now.

Uredniški odbor

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Avtorji prispevkov

Christian Weger (cw)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Agata Berdys '(ab)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Splošna koordinacija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Naslov

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC’s proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee’s other publications.

Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

02/2024